

Femtonde söndagen efter trefaldighet, Ett är nödvändigt

”Ett är nödvändigt” 1 Kung 17:8-16

Dagens tema är det påståendet eller konstaterandet att ett är nödvändigt. Vad är det då som är nödvändigt. Funderar man utifrån sitt eget liv kan man börja skala bort saker och relationer som inte är nödvändiga ett efter ett. Först går det fort men sedan saktar bortsorteringen in. Är mina barn eller min fru eller man nödvändig? Spontant skulle jag säga att min Marie är nödvändig men för vad kan man då fråga. Jo hon är nödvändig för att jag ska leva ett helt och fullt liv. Men det då, ett helt och fullt liv, i sin tur, är det nödvändigt. Nej givetvis inte. Sanningen är att vi utifrån principen att bara spara det som är nödvändigt skulle kunna skala av så mycket att vi står helt ensamma kvar. Till och med hälsan är inte nödvändig. Det är klart att det är hemskt jobbigt att inte vara frisk men nödvändigt, nej. Min tro på Gud då är den nödvändig. Det kan vi konstatera att den praktiskt sett inte är, vi har många runt omkring oss som inte tror på Gud men som tycks klara sig riktigt bra ändå.

Är då temat helt enkelt fel, finns det inget som är nödvändigt? Ett är faktiskt nödvändigt för hela världens existens och fortblivande. Guds kärlek och nåd. Varför skapade Gud världen? Varför fick han Noa att bygga en ark? Varför offrade han sin son för oss? Jo för att han älskar människan och sin skapelse. För att jag ens ska kunna formulera orden, ett är nödvändigt, så krävs denna kärlek och nåd hos Gud. Men man måste ju inte tro på denna nåd. Ä det då tron på nåden som i själva verket är det nödvändiga? Jag tror inte det, världen skulle kunna vara helt tom på troende och ändå skulle hela dess existens vara beroende av Guds nåd.

I det kristna livet är det mer självklart att det är Guds nåd som är nödvändigt. Upptäckten av den är vad vi brukar kalla tro. Jag säger upptäckt för tron i sig kan inte skapa nåden, tron i sig kan inte vara en gärning som föder nåd. För att nåden ska vara nåd måste den med Luthers ord vara sola gratia, eller med våra ord helt gratis.

Även för oss som församling är Guds nåd det enda nödvändiga? Vi borde lyfta fram nåden, leva i den, lovsjunga Gud för den, och ständigt ha våra ögon riktade mot den. Men man kan fråga sig vad är vårt centrum i församlingen? Byggnaden, verksamheten, relationen till varandra? Det finns en mängd olika faktorer i församlingslivet som pockar på vår uppmärksamhet. Saker och ting som måste skötas, som måste ges uppmärksamhet och vars syssla är ett fint sätt att arbeta för Gud. Men dessa ting får inte hamna i vårt centrum. Varför är vi samlade i församlingen? Vad är nödvändigt för att vi ska vara en församling? Jo tron på Guds nåd och kärlek. Det är det enda vi inte kan skala bort utan att också sluta vara en församling. Men när dessa andra saker tar över blir det problem. Inte sällan uppstår konflikter när fokus flyttas från korset till oss själva eller bänkgrannen. Varför är hon sån, vad menade han med det där, hon är ju inte riktig... Sådana tankar leder till konflikter. Vi är de heligas gemenskap, men inte de perfektas. Om vi försöker bygga en gemenskap utifrån varandras styrkor eller från byggnadens förträfflighet eller kanske det goda fiket, kommer vi till slut att rasa. Ingen människa eller bulle, har den styrkan eller kärleken i sig själv att hon kan bära en gemenskap. Vi kan bara få den kärleken från Gud och hans nåd.

Dagens gammaltestamentliga text handlar om profeten Elia. Låt oss läsa den. Jag tror att denna text kan lära oss något om församling idag. Att jag vill fokusera på församlingen idag igen, beror mycket på v. 14. När jag läste den kände jag bara så starkt att det var en hälsning till oss här idag att fortsatta kämpa, inte ge upp, för då kommer regnet till slut också till oss.

Låt och dela upp Elia's upplevelse i några delar och jämföra dem med vårt liv som församling.

Akut problem

Elia är herrens profet och mycket av hans gärning handlar om att göra upp med Baalsguden. En kamp som når sin kulmen på berget Karmel. Israels kung och folk har vid Elia's tid vänt sig bort från Herren för att tillbe Baal. Elia kommer nu och tillkännager att en torka ska äga rum. Ett frontalangrepp på Baal eftersom denne tillbads som stormen och fruktbarhetens Gud.

Efter detta gömmer han sig på Guds inrådan och får vatten i en bäck och mat av korpar. Men nu sinar bäcken och Elia står utan vatten. Detta är ett akut problem, gör han inget nu så dör han.

Vad är då vårt akuta problem? Har vi något sådant? Ja vi är inte på väg att dö men visst har vi en akut brist på tillväxt. Här i Varnhem men än tydligare i andra av vår krets församlingar. Som en del i ett frikyrkosverige som obönhörligt minskar befinner vi i en akut kris vars långsiktiga konsekvens är att vi som församling och samfund dör ut.

Bakomliggande problem

Det som låg bakom Elia's problem var att han levde i fiendeland. Guds eget utvalda folk hade valt en annan Gud. Därav den torka där inget regn föll och inget växte.

Också vi lever i fiendeland. Vi glömmer kanske detta, att världen tillhör en annan än vår Herre. 1 Pet 5:8-9. Detta är ord som skakar om, som känns lite överdrivna och ganska långt från sanningen om man tittar ut på det idylliska Varnhem. Och det är inte andra människor som är vår fiende, tvärtom är det dessa vi slåss om med vår fiende. Satan är en verklighet, han finns runt omkring oss och gör allt för att komma in bland oss. Vi befinner oss liksom Elia i fiendeland, det är inte vår Kung som styr. Och precis som för Elia lever vi i en torka. Väckelsens vårregn är som bäst ett gott minne hos de som är lite äldre. För oss andra framstår de som berättelser från en svunnen tid mycket olik vår. Utan regn växer vi inte, inte som kristna och inte som församling.

Lösning

Elia överlevde, men hur. Jo han lyssnade på och lydde Gud. Elia gör det Gud kallar honom att göra. Jag tror inte att han gjorde detta utan tvivel och funderingar på om han verkligen hört rätt. Först genom att utmana sin egen kung och sedan genom att ge sig in i ett territorium där han verkligen inte hörde hemma. Men också genom att få kvinnan att offra det sista hon hade för att ge mat till honom. Om han haft fel skulle det inte bara varit han som fick lida utan också hon och hennes pojke.

Bakom Elia's beslut ligger en inställning och bakomliggande värdering. Han ser relationen till Gud som det mest centrala och räknar Guds nåd som det enda nödvändiga. För relationen

till Gud är han villig att sätta sitt liv på spel. I tro på Guds nåd är han villig att ge upp en säker tillgång på mat och vatten, bege sig till fiendeland och lova kvinnan att deras och hans liv skulle sparas. Det som räknades som det viktigaste var Guds nåd, hans ord.

Resultatet av Elias val var att han överlevde, att kvinnan kom till tro, att hennes pojke räddades till livet, och att han fick möta Gud själv i en svag vind.

Vad har vi då för lösningar på vårt problem? Vi kan, som många gör, lossas som ingenting. Köra på i samma hjulspår och bita ihop ett tag till, och ett tag till. Bakom en sådan lösning ligger en blindhet för verkligheten. Vi lever helt enkelt inte i nuet utan i det som varit. Vi utgår från våra minnen och försöker tvinga verkligheten att böja sig efter det. Att färre får göra mer och att utveckling inte är det samma som avveckling är detaljer som vi då blundar för. Vi försöker då leva på den Gudsnärhet som de människorna hade när väckelsen drog förbi, istället för att satsa på den egna nu idag. Detta leder helt enkelt till att församlingen dör ut.

En annat sätt att bemöta svårigheterna är att satsa på verksamheten. Det centrala blir då att alla grupper hålls igång. Detta kan kombineras antingen med den förra lösningen och då motiveras det helt enkelt utifrån att det ju alltid har funnits en sådan grupp, eller vi har ju alltid gjort så. Men den kan också vara framåtriktad där ny verksamhet körs igång med nya grepp. Mer ungdomligt, häftigare, ljud och ljus som för en konsert, tuffare förpackning helt enkelt. Oavsett vilken av dessa varianter som vi faller in i så utgår detta i grunden från ett eget självförtroende. Vi tror inte på vårt kärnbudskap, vi tycker att Gud måste hottas till, ungdomliggöras. Detta kan leda till en kortsiktig framgång men jag tror att när människor åter vant sig vid det yttre som lockat dem så upplever de till slut en tomhet. Vi kan aldrig konkurrera med nöjesindustrin om vem som har häftigast upplevelse. Det är ett race vi aldrig kan vinna. Det är inget fel i sig att ha bra redskap att använda sig av, men här handlar det om att dessa blir ett mål i sig. Ett häftigt ungdomsmöte ska vara häftigt för att människor ska möta Gud, inte för att ungdomsmöten ska vara häftiga. Mål och medel får inte blandas ihop.

Det sista sättet är, inte helt oväntat det jag vill lyfta fram som den väg vi bör ta är att likt Elia, söka Gud, ensamma och som församling. Detta kan vi bara lyckas med om vi verkligen tror att Gud och Guds nåd är det enda nödvändiga. Om det är den enda grund vi vill ha det enda fokus vi söker framför allt annat. Detta låter alltför fanatiskt och det låter svårt men det är den vägen vi är kallade att gå. Det är den vägen som bibeln om och omigen kallar oss att vandra. Precis som Elia måste vi söka Gud först och sedan handla. Att vi sedan med största sannolikhet blir kallade till helt andra handlingar har ingen betydelse. Om vi söker Gud kan vi sen bli de verktyg, de vänner, de föräldrar, den man eller hustru som vi så gärna vill vara. Det handlar inte om att offra allt och gå in i en introvert församling. Det handlar inte ens om att tillbringa mer tid i kyrkan, för en del av oss kanske snarare mindre. Men det handlar om att ha Gud i fokus, i livet i allmänhet och i vår tid i församlingen i synnerhet.

Detta leder till att vi påverkade, att vi blir mer som Jesus. Individer växer och församlingen kan utstråla Guds kärlek. Och då tror jag också att vi blir en än mer tjänande församling gentemot samhället runt omkring oss.

Vi måste alltså lyfta fram Guds nåd och inse att det är det enda nödvändiga. Att söka honom inte minst i våra möten. Vi måste forma våra förväntningar, prioriteringar och inställning

utifrån vår vetskap om att han på korset är vårt enda hopp och det enda som är värdigt att kallas nödvändigt.

Mer av Jesus det är vad vi behöver!